

# [Afghanistan Digital Library](#)

adl0103

<http://hdl.handle.net/2333.1/v15dv47x>



This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, [dlts@nyu.edu](mailto:dlts@nyu.edu)



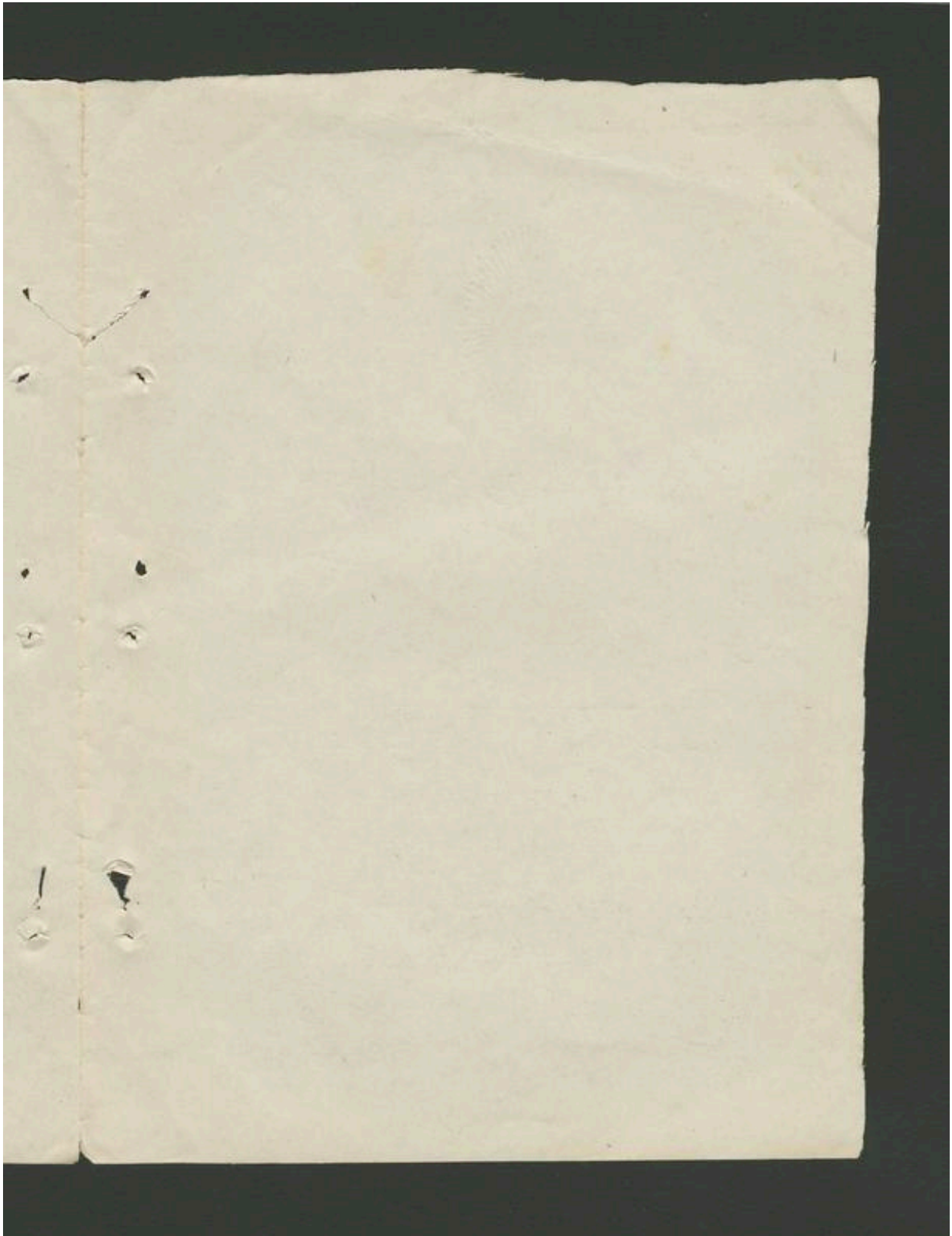
هدایات صورت فیصله قتل  
و حبس دوام که بحاکم عدلیه  
آینده بروفق آن فیصله تحریر شود

تعداد طبع نای [ ۵۰۰ جلد ]

و جلد ۱۶ یول

مطبعة نشر کت رفیق

۲۵ سرطان — ۱۳۰۷





## راجع به اجرای تعزیرات حقوق الله

رضیائے اہالی محکمہ جات عدلیہ دولت مقدس افغانستان صانہا الله تعالیٰ  
عن الحدیثان واضح باد !

چون اکثر منازعات و واقعات مشتمل بحقوق العباد و حقوق الله هر دو  
میشند و فیصله جات آن که با تمام میرسد بواسطه ابراء یا صلح و یا عفو اسقاط  
حقوق العباد شده میباشد و تعزیرات حقوق الله که از روی سیاسیات شرعیہ دولت  
اسلامیہ بر ذمہ مجرم جرم مذکور لازم میباشد و یانه در اشتباه باقی میماند هیچ  
معلوم نمیشود که آیا بر ذمہ مجرم مذکور تعزیر حقوق الله هست یا نه در بصورت  
فیصله های مذکور نا تمام و ناقص دیده میشود .

لهذا این هدایات از روی شرع شریف بطور تمثیل برای نمایان واضح گردید  
که تا آینده انواع فیصله جات مذکور تمام و کامل بطرز مذکور از هر  
قسم جرم که از اقسام مندرجه مذکور هدایات مذکور بوده و یا نبوده از روی

— ( ۲ ) —

احکام شرعی فقه شریف مطابق مذهب مذهب حنفی رح فیصله کرده باشید که  
تا در فیصله جات نقص و نا تمامی ظاهر نگردد و حکم تعزیرات حقوق الله که  
در بیضا مذکور است یانه باقی نماند .

\*  
\* \*

### هدایات صورت فیصله قتل و حبس دوام

که بحاکم عدلیه آینده بروفق آن فیصله تحریر شود

(مثلاً يك نظیر آن بصورت ذیل میباشد)

بتاریخ یوم شنبه ( ۶ ) جدی سنه ( ۱۳۰۳ ) حاضر آمدند در محکمه شرعیه  
 استانیه ایالت کابل و یا . . . . . مدعی سید اکبر ولد میر حیدر  
 ساکن تنگی سیدان و مدعا علیه هر يك سید معروف ولد سید محمد ساکن  
 مذکور و . . . . .  
 مدعی مذکور اظهار نمود که عبدالقدیر و ملا احمد خان مذکوران را  
 که معاونان قتل سید انور مقتول دانسته و گرفته ام چون از احضار شاهدان  
 عاجز شدم نامبردگان را بتاریخ . . . . .  
 گرفته سوگند داده فقط مدعی مذکور بمدعا علیه سید معروف حاضر  
 هدای مذکور چنین دعوی شرعی نمود که سید انور پسر من که شخص اصیل  
 و مسلمان عاقل و بالغ محقون الدم علی التساوید در دار اسلام بود و هیچوجه  
 من الوجوه بکشتن او برای همین مدعی هذا و دیگر کسی روا نبود  
 بتاریخ . . . . . در محل مذکور بتیغ - شمشیر زده زخمی و مجروح  
 کرده بود که از زخمهای او خون جاری شده و از زخمهای مذکور از هرق  
 روح او شده و فوت گردیده بعد از قتل سید انور مذکور وارث از وی من  
 مدعی مانده ام لاغیر حل طلب قصاص پسر من است از نمایان اصالی  
 محکمه که نایب شرع هستید میخواهم که بالای سید معروف قتل بحکم شرعی  
 مطهر جاری شود .

بعد از صحت دعوی مدعی مذکور از مدعا علیه پسر معروف مذکور پرسیده شد در جواب از ادعای مدعی مذکور انکار مطلق نمود و از مدعی مذکور طلب پینه عادلانه شد - فردا بروز یکشنبه حاضر آمدند مدعی و مدعی علیه مذکور در محکمه شرعیه مدعی مذکور گفت شاهدان ندارم که اثبات حق خود را که قصاص پسرم میباشد بکنم و سوگند هم نمیدهم بلکه برای شان ابرا از حق سوگند خود کرد لهذا این خادم شرع حکم نمود که همراه مدعی علیه مذکور در آینده در خصوص دعوی مذکور مزاحم و غرضدار نباشد چیزیکه در فوق مذکور گردیده خاص نقل فیصحه خط شرعی است و آنچه اضافه لزوم دیده میشود حسب ذیل است که باید بعد ازین در فیصله جات اضافه شود :-

«الف) :- چون از سید معروف مظنون مذکور که دعوی قتل ورثه سید انور مذکور بالای او شده بود قصاص که حق العباد است بنا بر ابرا ساقط است مگر فعل قتل باخبر تحقیقات ابتدائیه که علم من رسیده بصورت خفی شده و بصورت شدة و زور و مکبره نشده و شخص مظنون مشهور بالفساد نیست و در ملک هم امنیت موجود است لهذا مظنون را حکومت بدون از قتل و حبس دوام تعزیر کرده میتواند

«ب) :- چون از سید معروف مظنون مذکور که دعوی قتل ورثه سید انور مذکور بالای او شده بود قصاص که حق العباد بود بسبب ابرا ساقط شد مگر چون کیفیت فعل قتل مذکور به اخبار تحقیقات ابتدائیه که علم من رسیده قانع نمیشوم اگر حکومت دعوی تعزیرات حق الله داشته باشد بمجلس مشوره تحقیقات ابتدائیه جرم مظنون مذکور را تسامح کند که بعد از آرای مجلس مشوره اجرا شود.

( ج ) : — چون قتل سید معروف مذکور بصورت خفی شده است و بشدت و زور و مکاره نشده است و مجرم اظهار فعل اغوا کرده بود و شخص مجرم مشهور بالفساد نیست و در ملک هم اعیانیت موجود نیست حکومت بنا بر مسالحت وقت تعزیر الی قتل کرده میتواند .  
 مواد مذکور که راجع فیصله قتل در تعزیرات حقوق الله نوشته شده خاص متعلق است به آن فیصله جانی که اثبات قتل شده باشد و بواسطه ابراء یا عفو یا صلح یا شبهه قصاص ساقط گردیده باشد و در این نقل فیصله اگر چه اثبات قتل نشده ولی بطور نظیر است .

تعزیر حقوق الله برای دزد و قطاع الطريق

- ( الف ) : — چون در حق عبدالله ولد . . . . . که فعل سرقه ثابت شد مگر حد شرعی لازم نشد در صورتیکه فعل سرقه ازان مکرر دیده شد حکومت حکم تعزیر الی قتل داده میتواند .
- ( ب ) : — چون فیض محمد و عبدالعلی و . . . . . در فعل قطاع الطريق گرفتار شدند که در بیرون شهر داره کرده بودند چون حد شرعی در باره آنها ثابت نشد مگر قطاع الطريق آنها ثابت شد حکومت حکم تعزیر الی قتل داده میتواند .
- ( ج ) : — چون محمد امین ولد . . . . . بفعل قطاع الطريق گرفته شد که اخذ مال و باقتل نفس نکرده بود حکومت تعزیر بدون قتل مجس الی ظهور آمار توبه و صلاح و یا تا بمرید داده میتواند .
- ( د ) : — چون دوست محمد ولد . . . . . بفعل قطاع الطريق گرفته شد که اخذ مال نموده و قتل نفس هم کرده در باره او و یا یکی از رفقای او حد شرعی لازم نشد حکومت تعزیر الی قتل کرده میتواند .



[ احكام مواد تعزیریة حقوق الله كه برای قاتل در فیصله كه اسباب  
قتل شده باشد و بعد از عفو و صلح و ابرای ورنه قصاص ساقط  
شود از طرف پادشاه اسلام و بانائب آن داده میشود ازین مسائل ذیل  
استنباط شده ]

قال الحموی فی شرح الاشیاء لان المستحق اذا سقط حقه مكان اللام التعمیر  
لانه شرع للاصلاح ( حموی ) و ایضاً قال فی موضع اخر و فی الفتاوی الظهیریة و  
عبارتها الوارث اذا عقی من القاتل هل یرأ فیما بینه و بین الله تعالی قال هو بمنزلة الدین  
علی رجل لرجل فمات الطالب و ابرأته الورثة فانه یرأ فیما بقی و اما عن ظلمه المتقدم  
فلا یرأ فكذلك القاتل لا یرأ عن ظلمه و عداوته و یرأ عن القصاص ( حموی ) و اعلم  
ان قتل النفس بغير حق من اكبر الكبائر بعد الكفر بالله تعالی ( رد المحتار جلد خامس  
باب الجنایات ) فرتكبیه مرتكب محرم و كل مرتكب معصية لاحد فیها فیه التعزیر  
و هذه الكلیة غیر منعكسة لانه قد يكون فی معصية فیها حد ( رد المحتار جلد ثالث باب التعزیر )

امضای علمای منتخبہ مجلس لویه جرگہ

مواد تعزیریة مندرجہ ہدایات هذا موافق شرع شریف و مطابق مذهب  
مہذب حنفی روح میاشد . مولوی محمد ابراہیم کاموی مؤلف خادم العلماء -  
عبدالحی نجشیری رئیس تمیز - مولوی محمد رفیق عقی عنہ - مولوی گل دست  
عقی عنہ - بندوالہ ابوالفتح فصل ربی بکھلوی عقی عنہ  
مورخہ ( ١٠ ) جدی سنہ ١٣٠٣

